

ת"פ 1241/09/17 - הסניגוריה ציבורית מחוז מרכז נגד מדינת ישראל, ש.כ.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 1241-09-17

לפני המבקשת
כבוד השופט מיכאל קרשן
הסניגוריה ציבורית מחוז מרכז באמצעות ב"כ עו"ד איל
חובב, סגן הסניגוריה הציבורית המחוזית מחוז מרכז
נגד המשיבים
1. מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד בני דורון
2. ש.כ.
בעצמו

החלטה

לפניי בקשת הסניגוריה הציבורית (להלן - "**הסניגוריה**") לשחררה מייצוג המשיב 2 (להלן - "**המשיב**").

רקע

1. המשיב עומד לדין פלילי בגין ביצוע לכאורה של עבירות אלימות במשפחה. בהתאם לסעיפים 15 ו-15א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - "**חוק סדר הדין הפלילי**"), הודיעה המשיבה 1 (להלן - "**התביעה**") במסגרת כתב האישום כי ישנה אפשרות שתעתור למאסר בפועל בנוגע למשיב.

משכך, בהתאם להוראת סעיף 15א(ג) לחוק סדר הדין הפלילי, קיימת במקרה דנן חובת ייצוג, והסניגוריה הציבורית מונתה לייצג את המשיב.

2. עו"ד רונית אבישר, אשר מונתה לייצג את המשיב מטעם הסניגוריה הציבורית, בקשה כבר בישיבת ההקראה הראשונה של כתב האישום (מיום 19.11.2017) לשחרר את הסניגוריה מייצוג המשיב. עו"ד אבישר הסבירה כי היא הסניגוריה הציבורית השלישית שמונתה למשיב, ולאור התנהלותו קיים קושי בהמשך ייצוגו. עו"ד אבישר הטעימה כי המשיב מעוניין לנהל את הגנתו לפי רצונו ועל פי דרכו **בלבד**, והסניגוריה אינה ערוכה לייצג נאשמים שכמותו.

המשיב התנגד נחרצות לבקשת עו"ד אבישר. הוא הסביר מדוע לא הסתדר עם מייצגים קודמים שמונו לו מטעם הסניגוריה וביקש לדחות את הדיון על מנת לנסות להסדיר את ענייניו מול הממונה בסניגוריה. נעתרתי לבקשת הדחיה

מבלי להכריע באותו שלב בנושא ייצוג הסניגוריה את המשיב.

3. לקראת הדיון הבא שנועד ליום 14.2.2018 הגישה עו"ד חובב, סגן הסניגורית הציבורית המחוזית, בקשה לשחרור הסניגוריה מייצוג המשיב.

בבקשה זו נטען כי הסניגוריה נעתרה לבקשת המשיב והחליפה בעניינו מספר מייצגים, הגם שלא נמצאה סיבה ממשית לעשות כן. לאחר הדיון הראשון בהליך זה מונה למשיב סניגור רביעי במספר, עו"ד רועי לנג. בבקשה נטען כי חילופי הסניגורים לא הועילו גם הפעם: המשיב לא שועה לייעוץ המשפטי שניתן לו, מגיש בקשות שונות שאין בהן כדי לקדם את ההליך בעניינו ומטיל דופי במקצועיותו של עו"ד לנג. עוד נטען בבקשה כי המשיב מפנה טרונות בלתי מבוססות כלפי מייצגיו וסגנונו אינו ראוי.

בנסיבות אלה טענה הסניגוריה כי אין בייצוג שביכולתה להעמיד למשיב כדי להועיל לו ולניהול ההליך.

4. בתגובה לבקשה זו הגיש המשיב בעצמו "בקשה דחופה" לקיים את הדיון בבקשת הסניגוריה ללא נוכחות התביעה ובמעמד כל הסניגורים שמונו לו עד כה. בבקשה זו קבל המשיב, בין היתר, על סירובם של גורמים בכירים בסניגוריה לקיים עמו פגישה, ואף טען כי התנהלות הסניגוריה בעניינו "זיהמה את ההליך ופגעה בזכותו לקיים הליך הוגן".

5. בדיון ביום 14.2.2018 פרש המשיב בהרחבה את משנתו לפיה זכאי הוא לנהל הגנתו כראות עיניו, והציע כי בית המשפט ימנה לו מייצג כראות עיניו **במימון הסניגוריה**, מעין "שיק פתוח" לעשות כרצונו בהגנתו והכול במימון המדינה. לשאלתי האם יהיה מוכן לקבל את הכללים הקיימים, אמר המשיב כי הוא מוכן לשתף פעולה עם הסניגוריה, אבל הציב לכך תנאים. עו"ד ענת יערי מן הצוות הפנימי בסניגוריה, אשר ייצגה את הסניגוריה בהליך זה, חזרה על בקשת הסניגוריה להשתחרר מייצוג המשיב והוסיפה כי לאחרונה חלה החמרה בהתנהגותו הבלתי ראויה של המשיב כלפי הסניגוריה הציבורית.

בתום הדיון נעתרו המשיב ונציגת הסניגוריה להצעתי לדחות את הדיון בבקשת הסניגוריה, על מנת לאפשר למשיב לנסות ובכל זאת להיתרם מן הייצוג הציבורי שהוצע לו. הדיון נדחה אפוא ליום 21.3.2018.

6. ביום 5.3.2018 הגישה הסניגוריה בקשה נוספת לשחרור מייצוג.

בבקשה זו חזרה הסניגוריה על טענותיה משכבר, והוסיפה כי לא זו בלבד שהמשיב לא שינה דרכיו והתנהגותו כלפי נציגי הסניגוריה, אלא החמירן משמעותית. בבקשה נטען כי לאחר הדיון הקודם השתלח המשיב בעו"ד יערי ונקט כלפיה התנהגות מאיימת, ובהמשך הגיע למשרדי הסניגוריה במחוז המרכז ואחר זאת לסניגוריה הציבורית הארצית, ושם התנהג באופן דומה. התנהגות המשיב הגיעה לשיא עת יום לאחר הדיון הקודם הגיש נגד עו"ד לנג בקשה לצו מניעת

הטרדה מאיימת בבית משפט השלום בפתח תקווה, במסגרתה עתר להורות לעו"ד לנג לחדול מייצוגו ולהוציא נגדו צו הרחקה.

נוכח האמור לעיל שבה הסניגוריה ועתרה לשחררה מייצוג המשיב.

7. בדיון ביום 21.3.2018 התנגד המשיב לשחרור הסניגוריה מייצוגו. לדבריו, לאחר הדיון הקודם פנה אליו עו"ד לנג "בצורה בוטה ומשתלחת" ואילו עו"ד יערי התעלמה מפניותיו. המשיב הסביר כי ניסה לעצור בעדה של עו"ד יערי מללכת, ואז התערב עו"ד לנג והדף אותו. נוכח זאת פנה המשיב בהליך לפי החוק למניעת הטרדה מאיימת. המשיב הוסיף עוד כהנה וכהנה טענות כלפי הסניגוריה ונציגיה, ולבסוף (לאחר שעו"ד חובב, סגן הסניגורית הציבורית המחוזית, הפנה בתמצית לנטען בבקשה) חזר המשיב על עמדתו לפיה מן הראוי שהסניגוריה תממן את הוצאות הגנתו מבלי למנות לו מייצג שאינו לרוחו.

דין והכרעה

8. אקדים ואומר כי אין זה בסמכותי לברוא עבור המשיב מנגנון ייצוג כפי רצונו.

בישראל מוסדר הייצוג הציבורי באמצעות שני דברי חקיקה המייסדים שני ערוצי ייצוג - חוק סדר הדין הפלילי וחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995 (להלן - "**חוק הסניגוריה**"). בשני הערוצים הגורם המייצג נאשמים וחשודים בהליכים פליליים הוא הסניגוריה הציבורית. הדין בישראל אינו מכיר באפשרות של מימון הוצאות ההגנה באופן ישיר, כפי משאלת הלב של המשיב.

מכאן שאין לי אלא לדחות את בקשת המשיב להורות למדינה, באמצעות הסניגוריה, לממן את הוצאות הגנתו בהליך זה [השוו: בג"ץ 9923/09 **קנדי נ' מדינת ישראל** (21.12.2009)].

9. לאחר ששמעתי את הנאשם ואת נציגי הסניגוריה נחה דעתי כי, במקרה קיצוני זה, יש מקום לעשות שימוש בסמכות המסורה לי בסעיף 17(ב) לחוק סדר הדין הפלילי ולפטור את הסניגוריה הציבורית מייצוג המשיב.

10. אכן, המשיב שלפניי אינו אדם קל. כפי שנוכחתי לדעת בעצמי, התנהגותו אינה רגועה ולשונו לעתים משתלחת. ככלל, תכונות אופי שכאלה אינן מצדיקות שחרור הסניגוריה הציבורית מייצוג נאשם, מקום בו קיימת חובת ייצוג. חשודים ונאשמים אינם בהכרח אנשים נעימים ורגועים, והסניגוריה הציבורית חייבת להיות ערוכה לתת גם לאלה ייצוג מקצועי. הסניגוריה אמורה גם להביא בחשבון את העובדה כי לא כל מייצג מתאים לכל מיוצג. על כן, במקרים מתאימים, בכפוף לאילוצי כוח אדם ומשאבים, עליה לנסות להתאים מייצג אחר לנאשם שאינו נתרם משירותיו של מייצג שמונה לו תחילה.

11. ברם, במקרה מיוחד זה, מצטרפים לתכונות אופי אלה של המשיב שני עניינים שבוודאי בהצטרבם אינם

מאפשרים, לדאבון הלב, לסניגוריה הציבורית לייצג את המשיב.

ראשית, למרות ניסיונות אינספור שנעשו בעניינו, ברי כי המשיב אינו מסוגל, לפחות לעת הזו, לשתף פעולה עם סניגור ציבורי, באופן שיקדם את ענייני הגנתו ואף את ניהול ההליך. הסניגוריה הציבורית ניסתה למנות למשיב לא פחות מחמישה מייצגים שונים, אך הלה לא הצליח להיתרם מאיש מהם. עצם העובדה כי המשיב לא הצליח להסתדר עם כל כך הרבה מייצגים, מקימה לטעמי חזקה שהבעיה אינה נעוצה בהם אלא בו. ומי שלא יכול להיתרם מייצוג של הסניגוריה - אין מקום למנות לו סניגור ציבורי.

שנית, הסניגוריה מדווחת כי המשיב נוקט כלפי נציגיה בלשון משתלחת ומאיימת, וראינו כי במקרה אחד אף עתר לצו הטרדה מאיימת נגד אחד מעורכי הדין שמונו לו. לדידי, לא ניתן להשלים עם התנהגות פוגענית של נאשמים כלפי מי שמונו לייצגם מן הסניגוריה הציבורית. התנהגות כזו מצד נאשם שוללת את האפשרות לשתוף פעולה שהוא תנאי לקיומו של ייצוג ראוי בבית המשפט. אך מעבר לכך - בעיניי ראויים עורכי הדין של הסניגוריה הציבורית או מטעמה להגנת בתי המשפט ועל כן לא יעלה על הדעת המשך ייצוג של הסניגוריה בתנאים שכאלה [ראו ע"פ 7576/09 **הסניגוריה הציבורית מחוז דרום נגד מדינת ישראל** (24.9.2009)].

12. אשר על כן, דין הבקשה להתקבל. אני פוטר את הסניגוריה הציבורית מלייצג את המשיב בהליך זה. עשיתי כל מאמץ כדי לתת בידי המשיב ייצוג ציבורי - שללא ספק יקל על מלאכת ניהול ההליך - אך נכון לעת הזו הדבר אינו אפשרי.

טוב יעשה המשיב אם יעמיד לעצמו ייצוג פרטי, ובוודאי שעל כך יברך בית המשפט.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים (תשומת לב המזכירות לדרך בה ביקש המשיב לקבל את החלטות בית המשפט).

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ח, 08 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.